

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 5. Quænam sunt Irregularitates ex delicto?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

Porro irregularitas ex infamia facti tollitur absque dispensatione per publicam, & constantem vitæ emendationem, quæ prioris vitæ maculas non solum coram Deo, sed etiam in opinione hominum absterferit, ex c. 54. *de testib.* irregularitas verò ex infamia ipso jure vel per judicis sententiam contracta ob crimen notorium, non tollitur nisi per dispensationem.

Q 5. *Quenam sunt Irregularitates ex delicto?*

Resp. Sequentes. 1. Est ex iteratione Baptismi, ob quam sunt irregulares scienter rebaptizatus, rebaptizans, qui rebaptizanti ministrat; item qui extraneceffitatem permittit se ab hæretico baptizari.

2. Ex illicita susceptione, vel usu Ordinis, quam incurrunt. 1. Qui furtivè suscipit Ordines, hoc est, qui non examinatus, vel non admissus, vel alio pro se ad subeundum examen submisso, dolosè se ingerit inter ordinandos. ex Tit. *de eo qui fert.* 2. Qui post contractum Matrimonium licet non consummatum ordinatur invitâ uxore, *extrav. antiquæ. devot.* 3. Qui in excommunicatione majore suscipit Ordinem sacrum, c. 32 *de sent excom.* 4. Qui exercet actum proprium Ordinis quem non habet, ex c. 1. & 2. *de Cler. non ordin.* ut si Clericus in Minoribus constitutus canat Epistolam cum manipulo, secus, si sine manipulo;

lo; quia sic interdum canitur à Laicis. 5. Qui ligatus excommunicatione majore etiam occulta, aut suspensione, aut interdicto exercet actum proprium Ordinis sacri quem habet, ex c. 1. & c. 20. *de sent. excom. in 6.* idem de exercitio Ordinum minorum docet Navar. dicens esse communem, & Fagnan. id probat in c. *Si quis Presbyter.* 6. Qui celebrat in loco interdicto, c. 18. *de sent. excom. in 6.*

3. Est ex homicidio & mutilatione culpabiliter & injustè commissis, sive physicè, moraliter, aut mandato, consilio, precibus, vel auxilio, favore, &c. sive etiam negativâ cooperatione, non impediendo cum ex Justitia quis tenetur impedire. ex *dist. 50.* & ex *Tit. de Homicid. & de sent. excom.*

Hæc contrahitur 1. Ob homicidium voluntarium in sensu Canonum, quod scilicet est in se directè volitum, vel in causa ita propinqua, ut moraliter impossibile sit, eam velle & non velle homicidium. Quòd si plures communi consilio invadant, omnes sunt irregulares, quamvis unicus percusserit.

2. Ob homicidium casuale culpabile, quod contingit, cum quis nec necem nec mutilationem intendit, nec secuturam prævidit; sed vel prævidere potuit, vel debitam diligentiam non adhibuit ne accideret, vel dedit operam rei illicitæ & periculosæ, ex quâ mors præter intentionem secuta est, quantamcumque dili-
gentiam

gentiam aliunde adhibuerit, ex Tit. *de Homic. volunt. vel casual.*

Secundum varios non contrahitur ob homicidium secutum ex re illicita, sed nullatenus periculosa, modò debita diligentia adhibita sit; eò quòd tunc illud nullo modo sit voluntarium, nequidem in causa, utpote nullum ejus periculum probabile deferente. Alii tamen censent contrahi ob mortem alterius ex qualibet actione illicita secutam, probantque ex variis Canonibus. Quare tutius est petere dispensationem.

Porro constat nullam contrahi irregularitatem, si homicidium sit omnino & absolute casuale, quando nempe casu præter intentionem sequitur ex actione licita; modò debita diligentia, ne eveniret, adhibita sit: quia ubi nulla in homicidio casuali præcessit culpa, nulla sequitur irregularitas, ex c. 9. *de Homic. & aliis.* Secus, si debita diligentia adhibita non fuerit, ex c. 12. eod. Tit.

Idem est de mutilatione voluntaria & casuali ac de homicidio, cui in Jure æquiparatur, ex c. 4. *de raptor.* & c. ult. *de Homic. in 6. & Clement.* eod. Tit. Est autem mutilatio abscissio membri vivi. Membrum verò ex communi est pars corporis, quæ proprium habet Officium distinctum ab aliis partibus; ut manus habet Officium palpandi, oculus videndi, pes gradiendi, &c. non autem dentes, capilli, &c. de digito negant multi, affirmat Layman. & meri-

merito: qui enim partem cujuslibet digiti sibi culpabiliter abscindit, fit irregularis, c. 6. dist. 55.

4. Ex Apostasia à fide, vel hæresi, etiam externa etsi occulta, ut docent Navar. Suarez, Sanchez, Bonac. & alii communiter apud illos: quia irregularitas crimini ipsi hæreseos & non solum infamiae inflicta est. Nec jura distinguunt inter hæresim publicam & occultam, ut cap. 2. de hæret. in 6. & c. *Saluberrimum*. I. q. 7.

5. Ex gravibus criminibus notoriis, quæ à Jure annexam habent infamiam: qualia sunt Simonia, crimen Læsæ Majestatis, adulterium, incestus, Sodomia, concubinatus, perjurium in judicio, maleficium, &c. item ex Trident. raptus mulieris, vel illius favor, nec non duellum.

Sed hæc irregularitas non contrahitur si crimen sit occultum, ex c. 4. & ult. de temp. ordin. nam est immediatè ex infamia, radicaliter verò ex delicto. Et quamdiu crimen est occultum, delinquens non est infamis, cum integram famam retineat apud homines, infamia enim est publica opinio prava de vita & moribus alicujus.

Porro dicuntur Hæretici eorumque Filii ad fidem conversi non haberi irregulares in Gallia, nec in Germania, ubi Hæretici tolerantur.

Not. Ad contrahendam irregularitatem ex dilecto

delicto requiritur culpa mortalis, & exterius consummata: quia irregularitas est poena gravissima, de se perpetua, & difficile solubilis, ideoque non contrahitur nisi propter culpam gravem ac mortalem: alioqui non esset delicto commensurata.

Q. 6. An in dubio aliquis debet se gerere pro Irregulari?

Resp. I. In dubio Juris, quando scilicet lex est ita obscura, ut de ejus sensu peritiores inter se dissideant, vel quando dubitatur an hic casus contineatur sub lege inducente irregularitatem, docent Canonistæ neminem censendum esse irregularem, ex cap. 18. *de sent. excom. in 6.* ubi ad irregularitatem contrahendam requiritur, ut id in Jure expressum sit. At cum Jus dubium est, tunc irregularitas non est satis expressa in Jure.

Resp. II. In quolibet probabili dubio facti, cum nempe quis dubitat, num posuerit actum cui irregularitas est certò annexa, tenetur se gerere pro irregulari, ex cap. 12. *de Homic.* ubi statuitur dubitantem de homicidio à se perpetrato teneri abstinere ab usu Ordinis, *cum in dubiis semitam debeamus eligere tutiorem.* Quæ ratio universalis est, & æquè valet pro dubio facti in qualibet materia. Ita Abbas, Vasquez, Azor, Valent. Reginald. &c. Et verò alio-